

NOTAT	
Fra:	Majken Wiingaard
Til:	
Resumé:	<p>Prostitutionsfeltet er komplekst og under løbende forandring over tid. Dette notat har alene fokus på migrantprostituerede.</p> <p>Det anslås, at knap halvdelen af de, der prostituerer sig i Danmark, har migrantbaggrund. Den største gruppe på ca. 900 kommer fra Thailand. Kvinderne har typisk opholdstilladelse eller dansk statsborgerskab. Uanset de har ret til en lang række sociale- og sundhedsmæssige ydelser, er de ikke altid opmærksom på disse.</p> <p>Gruppen af udenlandske prostituerede fra EU-lande i Central- og Østeuropa anslås også at være på ca. 1000 personer. De pendler ofte mellem Danmark og deres hjemland og har ikke ret til hjælp fra de sociale myndigheder. Nogle af kvinderne vurderes at være ofre for menneskehandel, men andelen er ukendt.</p> <p>Den tredjestørste gruppe prostituerede kommer fra Afrika, navnlig Nigeria. Antallet vurderes at ligge på ca. 300. Flere antages at have været udsat for menneskehandel. En del har opholdstilladelse i et Schengenland og pendler mellem dette og Danmark.</p>

Dato: 24.6.2010

Sagsnr:

MWI

mwi@servicestyrelsen.d

k

Publikationen er udgivet af
Servicestyrelsen
Edisonsvej 18, 1.
5000 Odense C
Tlf: 72 42 37 00
E-mail: servicestyrelsen@servicestyrelsen.dk
www.servicestyrelsen.dk

Forfatter: Majken Wiingaard .

Download rapporten på www.servicestyrelsen.dk.

Der kan frit citeres fra rapporten med angivelse af kilde.

Digital ISBN: [978-87-92567-35-2](https://www.isbn.dk/978-87-92567-35-2)

Migrantprostitution i Danmark

Baggrund.....	4
Migrantprostituere.....	5
Sociale og sundhedsmæssige rettigheder.....	13
Grupperinger indenfor migrantprostitution.....	17
Tilbud til prostituerede.....	22
Konklusion.....	29
Litteratur	30

Baggrund

Der har i mange år været iværksat en række sundhedsmæssige og sociale initiativer primært rettet mod danske kvinder i prostitution. Med oprettelse af Kompetencecenter Prostitution (KC) i 2005 og Center mod Menneskehandel (CMM) i 2007 er indsatsen blevet udvidet.

Prostitutionsfeltet er komplekst og under løbende forandring over tid. Der er derfor behov for at vurdere, om de eksisterende indsatsområder, sådan som de er formuleret i handleplaner, bevillingsskrivelser m.v., fortsat matcher det aktuelle prostitutionsfelt. Dels kan der være foregået forskydninger, så nogle prostitutionsformer er blevet mere dominerende på feltet. Dels kan nye former, der fordrer nye indsatsstyper, være kommet til. Kortlægningen kan således betragtes som et 'tjek' på, hvorvidt der er sammenhæng mellem prostitutionsfelt og indsatsområder – eller om der er grupper, der falder udenfor de nuværende initiativer.

Notatet bygger på indberetninger fra politi og sociale aktører. På litteratur fra Danmark og til dels Norge, som på flere områder formodes at være overførbare til danske forhold. Viden om sociale- og sundhedsmæssige tilbud bygger primært på aktørernes egne hjemmesider. For at indfange de aktuelle bevægelser på prostitutionsfeltet er der desuden foretaget fokusgruppeinterview med socialfaglige medarbejdere i Kompetencecenter Prostitution.¹

Opgørelse over prostituerede med migrantbaggrund er behæftet med stor usikkerhed. Bl.a. vil indberetning fra de sociale organisationer blive påvirket af, hvilke grupper de har særlig fokus på. Dette notat kan derfor alene indfange de overordnede linjer, tendenser og retninger, og navnlig de estimerede tal skal tages med stor forbehold.²

¹ Kompetencecenter Prostitution henter blandt andet deres erfaringer fra de prostituerede, der har ønsket at tale med dem i forbindelse med det opsøgende arbejde på massageklinikker samt i forbindelse med de opgaver, de løser for Center mod Menneskehandel..

² På enkelte områder adskiller de estimerede tal i dette notat sig fra tidligere notater, udarbejdet af Servicestyrelsen. Det skyldes ændrede opgørelsesmetoder.

Migrantprostituerede³

Antal migrantprostituerede i Danmark

Det er vanskeligt at opgøre, hvor mange der prostituerer sig i Danmark. Opgørelser over antal prostituerede og deres etniske baggrund er behæftet med stor usikkerhed.⁴ En opgørelse over antal prostituerede opgjort på baggrund af etnicitet er således risikabelt. På den anden side er det nødvendigt at kende til gruppernes omtrentlige størrelse, når den sociale indsats skal diskuteres. Nedenfor beskrives de forskellige tal, der nævnes på prostitutionsområdet.

Servicestyrelsen udarbejder hvert år et estimat over antal prostituerede. I 2009 anslås antallet til minimum 5.500. Antallet dækker både over etniske danskere, migrantprostituerede med dansk statsborgerskab eller permanent opholdstilladelse samt prostituerede med midlertidigt ophold i Danmark; herunder nogle, der opholder sig illegalt i landet.

Det er *Rigspolitiets* vurdering, at der siden 2002 har været en vækst i andelen af udenlandske prostituerede, men at denne nu har stabiliseret sig. Hver anden prostituerede, som politiet har kontakt med, er udlænding (Rigspolitiet).

I *Servicestyrelsens indberetning til TAMPEP*⁵ anslås 40 % af de prostituerede med migrantbaggrund at komme fra Central Europa, 24 % anslås at komme fra Afrika og 23 % fra Asien. Hovedparten af de migrantprostituerede (82 %) anslås at prostituere sig indendørs; hovedsageligt på massageklinikker. De 18 %, der prostituerer sig udendørs, gør det i bymiljø.

De sociale organisationer *Kompetencecenter Prostitution* og *Pro Vest* foretager opsøgende arbejde på landets massageklinikker. Ud af de i alt 499 registrerede klinikker var der tilknyttet etnisk danske prostituerede til de 115. 330 var domineret af udenlandske prostituerede; heraf 187 fra Thailand.

Reden International, der bl.a. udfører opsøgende arbejde på gaden i København, har igennem 2008 og 2009 registreret et stigende antal kvinder fra Rumænien som følge af Rumæniens inklusion i EU. Ud af de i alt 144 udenlandske kvinder, RI havde registreret, udgør Rumænere den markant største gruppe (52 kvinder). Kvinder fra afrikanske lande udgør ligeledes en stor gruppe (i alt 57), hvoraf en betydelig del kommer fra Nigeria. (RI, halvårlig statusnotat 2008).

³ I dette notat dækker begrebet migrantprostitution over alle mænd og kvinder med udenlandsk baggrund, der prostituerer sig. Uanset opholdsgrundlag og oprindelsesland.

⁴ For diskussion af de metodiske problemstillinger se Holm Sørensen, 2009.

⁵ Opgørelsen baserer sig bl.a. fra indberetning fra de sociale organisationer. Hver organisation har bidraget med deres skøn som Servicestyrelsen har benyttet til at beregne et gennemsnit af omfanget og sammensætningen af udenlandske prostituerede.

Mødestedet på Vesterbro i København⁶ havde i 2009 i alt 2.411 besøg fordelt på 667 forskellige kvinder.

De forskellige aktører anslår alle, at antallet af prostituerede fra Øst- og Centraleuropa ligger på ca. 1000.

På baggrund af ovenfornævnte data er der foretaget et estimat over antal prostituerede fordelt på etnisk baggrund. Udover rapportering fra de forskellige organisationer baserer estimatet sig på følgende:

I Servicestyrelsen årlige estimat af det samlede antal prostituerede opereres med, at hver massageklinik i gennemsnit har tilknyttet 4 prostituerede. De thailandske klinikker vurderes at ligge over gennemsnittet.

Gruppen af prostituerede fra Afrika har haft stor bevågenhed, uanset deres antal er relativt begrænset. Dette kan skyldes, at kvinderne er meget synlige i det offentlige rum, hvor de, set i forhold til andre grupper, har en aggressiv tilgang til at hverve kunder.⁷ Det er også fra denne gruppe, de fleste identificerede ofre for menneskehandel, stammer. Dette kan give en overestimering af antallet.

Tabel 1: Estimat over migrantprostituerede

Estimat over det samlede antal prostituerede	Min. 5.500
Heraf prostituerede med migrant baggrund	Ca. 2500
Prostituerede med hjemland i Asien	Ca. 900 ⁸
Prostituerede fra Øst- og Centraleuropa	Ca. 1.000
Prostituerede med hjemland Afrika	Ca. 300
Øvrige	Ca. 300

Det samlede billede peger på, at de to etniske grupper, der domineret prostitutionsfeltet, kommer fra hhv. Asien (Thailand) og Central- og Østeuropa. Derudover er der en gruppe Afrikanske prostituerede (Nigeria) samt en mindre gruppe prostituerede fra Latinamerika.

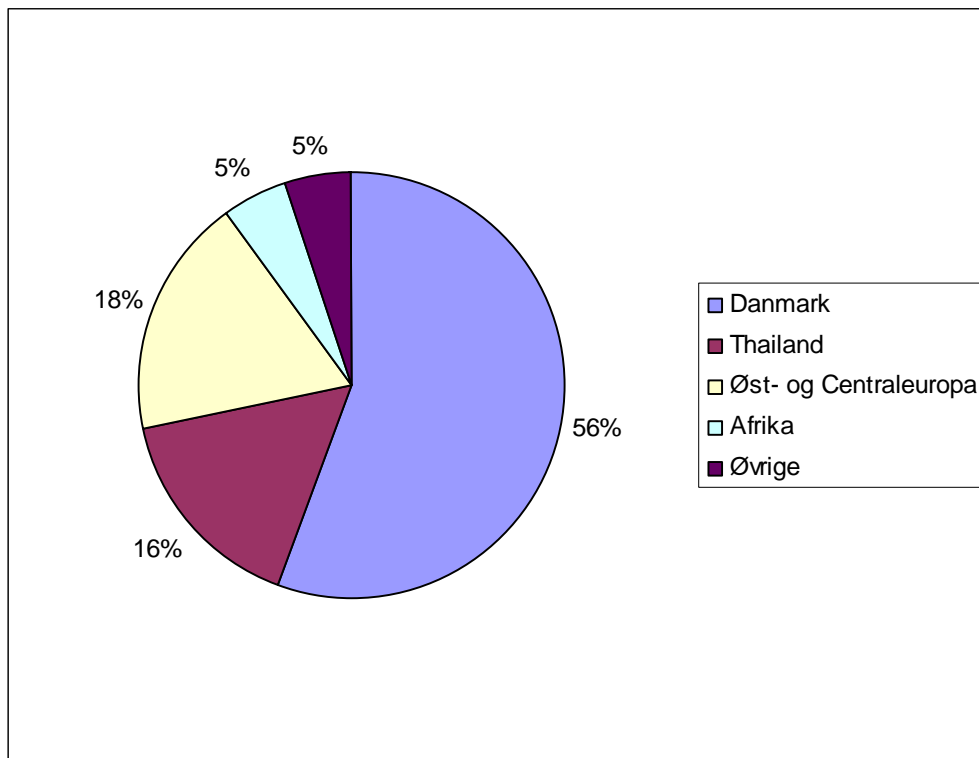
De Øst- og Centraleuropæiske prostituerede kommer typisk fra Bulgarien, Tjekkiet, Ungarn, Polen, Rumænien, Slovakiet og Slovenien samt fra de baltiske lande.

⁶ Tilbuddet beskrives nærmere på side 21.

⁷ Denne særlige attitude må betragtes som en strategi begrundet i, at kunderne har en forestilling om, at afrikanske kvinder besidder en særlig voldsom, kropslig og 'naturlig' seksualitet (Spanger) – og at strategien virker (Prosentret) Det kan dog anføres, at aggressiv adfærd er et almindeligt gadefænomen, som følge af en skarp konkurrence

⁸ Det antages, at massageklinikker i Danmark i gennemsnit har tilknyttet 4 prostituerede. Da antal prostituerede/massageklinik på de Thailandske massageklinikker vurderes at ligge over gennemsnittet og da der også findes prostituerede fra Thailand på andre typer massageklinikker og prostitutionsarenaer, er antallet opjusteret.

Figur 1: Etnisk fordeling af den synlige prostitution



Geografiske forskelle

Ifølge politiet kan man møde udenlandske prostituerede over hele landet; undtagen Bornholm, hvor der ikke er konstateret prostitution. (Paaske).

Kompetencecenter Prostitution og Pro Vest registrerer løbende landets massageklinikker. I nedenstående opgørelse er de massageklinikker, de sociale organisationer havde kendskab til ultimo 2009, fordelt på landets politikredse. Det varierer meget, hvor mange kvinder (og mænd) der er tilknyttet den enkelte massageklinik. Antal klinikker siger derfor ikke nødvendigvis noget om antallet af prostituerede i det enkelte politikreds. Kompetencecenter Prostitutions opgørelse er i tabellen suppleret med politiets erfaringer.

Tabel 2: Antal massageklinikker, registreret af Kompetencecenter Prostitution og Pro Vest, og fordelt på politikredse

Politikreds	Antal klinikker	Dansk	Thai	Øvrige udland	Blendet	Ukendt ⁹	
Nordjylland	66	2	19	29		16	Politiet rapporterer om et stigende antal udenlandske prostituerede fra Thailand, Østeuropa og Afrika ¹⁰
Østjylland	41	14	12	13	1	2	Politiet oplyser, at de udenlandske prostituerede primært kommer fra Thailand og Latinamerika.
Midt- og Vestjylland	58	15	10	26	1	7	Politiet oplyser, at de udenlandske prostituerede primært kommer fra Thailand, Vestafrika, Østeuropa og Latinamerika.
Sydøstjylland	40	12	14	10		4	
Syd- og Sønderjyllands politi	36	4	11	14	1	7	Politiet har registeret mange thailandske prostituerede
Fyn	24	11	3	5	1	5	Udover Thailand møder politiet prostituerede fra Letland, Rumænien,

⁹ Antallet inkludere fire massageklinikker, hvor de tilknyttede prostituerede har forskellig etnisk baggrund.

¹⁰ Kilde: Paaske.

							Nigeria og Brasilien.
Midt- og Vestsjælland	8	4	2	2		0	Politiet møder overvejende danske kvinder
Sydsjælland og Lolland-Falster	17	10	2	0		5	
Nordsjælland	14	5	9	0		0	Politiet har konstateret udenlandske prostituerede på 3 ud af 11 massageklinikker
Københavns Vestegn	51	13	21	12		5	Ifølge politiet er de udenlandske prostituerede typisk fra Thailand eller Østeuropa
København	144	25	84	32		3	Ud af de 346 prostituerede, politiet har truffet, var de 254 udenlandske. (Dækker også over gade prostituerede)
Bornholm	0						
SUM	499	<i>115</i>	<i>187</i>	<i>143</i>	<i>4</i>	<i>50</i>	
	100 %	23 %	37 %	29 %	1 %	10 %	

De i alt 499 registrerede massageklinikker er opdelt afhængig af, hvilken etnisk baggrund de prostituerede overvejende har. Nogle massageklinikker har tilknyttet prostituerede med forskellig etnisk baggrund. Kvindernes etniske baggrund er ikke altid kendt af de sociale aktører.

Opgørelsen viser, at 115 klinikker, svarende til 23 %, har tilknyttet etnisk danske kvinder. 187, svarende til 37 % har tilknyttet prostituerede fra Thailand. 143 massageklinikker, svarende til 29 %, har tilknyttet kvinder fra andre lande end Danmark og Thailand. For 54 massageklinikker gælder, at de tilknyttede prostituerede har forskellig etnisk baggrund, eller at denne er ukendt. Det formodes, at disse klinikker også har tilknyttet prostituerede fra Thailand.

Som det fremgår af tabellen, er der store geografiske forskelle. Nogle politikredse domineres af danske kvinder i prostitution, andre af prostituerede med migrantbaggrund. Også antallet af massageklinikker varierer fra politikreds til politikreds.

I de større byer kan man møde alle etniske prostitutionsgrupper. De etnisk danske prostituerede adskiller sig ved at holde til på de bedre massageklinikker. I provinsen finder man ofte migrant prostituerede i ringe, utætte småhuse, ensomt beliggende. Massageklinikkerne har døgnåbent, det vil sige at kvinderne bor på stedet, og der er typisk tilknyttet én eller to prostituerede. De sociale aktører har ikke mødt danske kvinder sådanne steder. (Kompetencecenter Prostitution).

Generelt er det opfattelsen, at den enkelte massageklinik er domineret af én etnisk gruppe. Kompetencecenter Prostitutions erfaringer fra Hovedstadsområdet peger dog på, at der tendentielt er ved at ske en opblødning. Bl.a. er man begyndt at møde afrikanske kvinder på såkaldte 'danske massageklinikker'.

Prostitutionsarenaer

Prostitution foregår på en række forskellige arenaer, hvoraf nogle er mere tilgængelige for forskere og socialarbejdere end andre. I Danmark er der tradition for at lave opsøgende arbejde på massageklinikker samt i de byområder, hvor gadeprostitution er særlig udbredt (dog fortrinsvis i København). Derimod er kontakt med prostituerede i escort, på barer og rastepladser samt via internettet begrænset. Det kan give et skævt billede af, på hvilke arenaer de udenlandske prostituerede agerer. På Internettets sider, der annoncerer med strip og escort, kan man møde alle etniske prostitutionsgrupper. Hvor udbredt bl.a. escortprostitution og barprostitution er blandt udenlandske prostituerede er ukendt.

Mænd i prostitution

Der har traditionelt været fokus på kvinder i prostitution. Så vel i undersøgelser som i den sociale indsats. Derfor vurderes antallet af mænd i prostitution at være underrapporteret. At det samlede billede af udenlandske prostituerede viser, at der langt overvejende er tale om kvinder, skal derfor tages med forbehold. Kompetencecenter Prostitution har kun mødt få mænd og transseksuelle på massageklinikkerne, men det kan ikke afvises, at der findes mænd på andre prostitutionsarenaer.

Konkret har Kompetencecenter Prostitution mødt de kaldte ladyboys på thailandske massageklinikker, ligesom de har mødt transseksuelle prostituerede fra Latinamerika. Reden International rapporterer, at de har observeret afrikanske mænd, der sælger sex i gademiljøet i København, men fænomenets karakter og omfang er ukendt. (Reden International, 2009)

Årsager til migration

Den altovervejende grund til at migrere og indgå i prostitution er økonomi; akutte eller varige økonomiske problemer; herunder et ønske om at opnå en højere levestandard end de har mulighed for i hjemlandet. Mange har forsørgelsesforpligtigelser overfor børn og/eller andre familiemedlemmer i hjemlandet.

Nogle kvinder har prostitutionserfaring fra hjemland eller opholdsland – andre ikke. Nogle har før afrejse været klar over, at de ville blive nødt til at prostituere sig – for andre synliggøres det først efter ankomsten til Danmark.

En del pendler mellem hjemland, opholdsland og Danmark – andre ønsker at bo her permanent – og nogle forventer, at opholdet i Danmark kun vil vare en kort årrække (som for nogle bliver længere end oprindelig ønsket). Der er således store forskelle mellem de enkelte migrantprostituerede. Nyere migrationsforskning taler om, at kvinderne bliver 'agenter' i deres eget liv og migrerer for at få andre fremtidsperspektiver.

Prostitution og menneskehandel

Gruppen af migrantprostituerede spænder fra kvinder, der arbejder selvstændigt og uden bagmænd som den ene yderlighed til ofre for menneskehandel, der tvinges til at prostituerede sig for at tjene penge til deres bagmænd, som den anden yderlighed.

Menneskehandel defineres som en handling, hvor en person er blevet flyttet - enten af egen fri vilje eller af andre - med det formål at udnytte personen via anvendelse af tvingende midler (bl.a. bedrageri, vold, tvang eller trusler herom samt udnyttelse af personens sårbare position). Handlingen skal indeholde elementer af udnyttelse, forflyttelse og tvang, for at den falder ind under definitionen. Til at identificere, hvorvidt en person har været udsat for menneskehandel, benytter man en række indikatorer: Rekruttering, personlige dokumenter og ejendele, bevægelsesfrihed, vold eller trusler om vold samt arbejds- og livsbetingelser.¹¹

Der er flere grunde til, at det er vanskeligt at opgøre, hvor mange af de udenlandske prostituerede, der har været udsat for menneskehandel.

I praksis kan det være vanskeligt at placere en kvinde entydigt som enten handlet eller ikke-handlet. Holm argumenterer for, at der i højere grad er tale om et kontinuum, ligesom kvinderne skifter kategori, afhængig af hvor i migrationsprocessen de befinder sig.

Herunder kan det være vanskeligt at skelne mellem alfonser, bagmænd, hjælpere, udlejere og veninder, og kvinderne selv finder det ikke altid urimeligt, at 'bagmændene' honoreres for deres hjælp. Uanset kategoriseringen har betydning i forhold til de lovgivningsmæssige rettigheder, den enkelte har, giver den begrænset mening i en socialfaglig kontekst (Holm, Skilbrei).

De sociale organisationer, der operer under Center mod Menneskehandel, kender ikke altid til, hvordan kvinden er kommet til Danmark. Kvinderne har ret til anonymt at benytte en række sociale- og sundhedsmæssige tilbud, uanset de vurderes at være handlet eller ej. Det sociale arbejde tager udgangspunkt i kvindens behov og i respekt for, at det kan være vanskeligt for hende at fortælle om rejsen til Danmark. Det betyder, at det kan være vanskeligt for Kompetencecenter Prostitution at afgøre, hvorvidt kvinden er offer for menneskehandel. En evt. identifikation som offer vurderes at være et middel, kvinden kan benytte, hvis hun ønsker at søge asyl eller benytte de særlige tilbud, der tilbydes under handleplanen mod menneskehandel. Behovet for en evt. identifikation fremkommer således først, når en kvinde, der opholder sig illegalt i Danmark, enten står foran en udvisning eller vurderes som offer for menneskehandel og derfor har ret til en refleksionsperiode. Derudover er det Kompetencecenter Prostitutions opfattelse, at kvinderne i den aktuelle situation vælger at fortælle den 'livshistorie', som de mener, bedst fremmer deres ønsker. I praksis betyder det, at de socialfaglige medarbejdere sjældent har tilstrækkelig viden til at kunne afgøre, hvorvidt en migrantprostitueret har været udsat for menneskehandel.

Rigspolitiet skønner, at ca. 10 % af de udenlandske prostituerede er ofre for menneskehandel. Det svarer ca. til 250 personer. (kvinden & samfundet). I 2009 havde de sociale organisationer, som driver

¹¹ For uddybning se www.centermodmenneskehandel.dk

det opsøgende arbejde, sundhedstilbud, botilbud m.v. haft kontakt med ca. 1000 kvinder i Danmark, som potentielt kan være ofre for menneskehandel. (www.centermodmenneskehandel.dk) Heraf blev i alt 54 personer identificeret af CMM som ofre for menneskehandel.

De kvinder, der er blevet identificeret som handlet til prostitution, kommer primært fra de baltiske lande, de Øst- og Centraleuropæiske lande, Nigeria samt i mindre omfang fra Thailand og Latinamerika (Columbia, Brasilien, Ecuador, Bolivia). (www.centermodmenneskehandel.dk) Det er dog usikkert om dette afspejler det virkelige billede eller mere er udtryk for, hvilke grupper politiet har fokus på og derfor antræffer.

Selvom det må formodes, at antallet af prostituerede, der reelt er ofre for menneskehandel, er væsentlig større end det antal, der er blevet identificeret, vurderes det, at den overvejende del af de udenlandske prostituerede i Danmark ikke har været udsat for menneskehandel, sådan som det er defineret i EU-konventionen. Det udelukker dog ikke, at en del migrantprostituerede afleverer en del af deres prostitutionsindtægt til tredje part til bl.a. dækning af transporten til Danmark. Migrantprostituerede er typisk meget mobile og rokerer rundt mellem landets prostitutionsarenaer. Det er tvivlsomt, om de ville være i stand til dette, uden hjælp fra bagmænd. (Kompetencecenter Prostitution).

Sociale og sundhedsmæssige rettigheder

Udlændinges sociale- og sundhedsretlige stilling i Danmark afhænger af på hvilket grundlag, de opholder sig i Danmark samt fra hvilket land, de kommer fra.¹²

Opholdsgrundlag

For at have lovligt ophold i Danmark skal personen have dansk indfødsret, opholdstilladelse, visumophold eller udvidet besøgsophold eller være borger i et EU/EØS-land, schweizisk eller nordisk statsborger.

Der skelnes mellem prostituerede fra tredjeland, fra EU/EØS og om kvinden er dansk/nordisk statsborger. En del migrantprostituerede, der opholder sig i Danmark, stammer oprindeligt fra tredjeland, men har siden fået opholdstilladelse i EU-land og har derfor Schengen-visum.¹³

Nedenfor skitseres i hovedtræk, hvilke sociale og sundhedsmæssige rettigheder den enkelte har, afhængigt af sit opholdsgrundlag.

1. Kvinde fra tredjeland, ulovligt indrejst, som ikke vurderes at være handlet (udokumenteret indvandrer)

Som udgangspunkt skal kvinden afvises ved grænsen. Er hun kommet ind i landet og bliver pågrebet, skal hun udvises hurtigst muligt.

Sociale ydelser: Som udgangspunkt er det politiet, der drager omsorg for kvinden, i det omfang, de har kontakt med hende. Derudover kan hun benytte de anonyme tilbud, der findes.

Sundhedsrettigheder: Kvinden har alene ret til akut behandling. Abort betragtes ikke som akut behandling. Kvinden kan dog få foretaget en abort, hvis hun selv (eller en social aktør) afholder udgiften.

2. Kvinde fra tredjeland, ulovligt indrejst, som vurderes at være handlet.

Hvis politiet identificerer kvinden som potentielt offer for menneskehandel, forelægges hendes sag for Udlændingetjeneste, som herefter afgør, hvorvidt hun er offer for menneskehandel i henseende af

¹² Oversigten bygger på internt notat, 2010.

¹³ Følgende lande er medlem af EU: Belgien, Bulgarien, Danmark, Finland, Frankrig, Grækenland, Nederlandene, Irland, Italien, Luxembourg, Portugal, Spanien, Storbritannien, Sverige, Tyskland, Østrig, Cypern, Estland, Letland, Litauen, Malta, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Tjekkiet og Ungarn.

EØS betyder Det Europæiske Økonomiske Samarbejdsområde og dækker over landene Norge, Island og Liechtenstein. Derudover er der indgået en særlig samarbejdsaftale mellem EU og Schweiz. Med tredjeland menes et land uden for Norden og EU/EØS.

Udlændingeloven. Udlændingesservices vurdering bygger på indstilling fra politi og CMMs vurdering af, hvorvidt kvinderne er ofre for menneskehandel. Indtil en endelig identifikation har fundet sted, må personen ikke flyttes fra landet. En afgørelse foreligger typisk indenfor få dage.

Hvis kvinden er identificeret som offer for menneskehandel, har hun ret til en refleksionsperiode på 30 dage. Denne kan forlænges til højst 100 dage. I refleksionsperioden anses kvinden ikke for at have lovligt ophold her i landet, men kun som værende i landet med udsat udrejsefrist. I denne periode har kvinden bl.a. ret til personlig beskyttelse og passende leveforhold.

Sociale ydelser. Når kvinden ikke har lovligt ophold, er hun omfattet af Udlændingesservices forsørgelse. Hvis hun vurderes som handlet vil hun blive indkvarteret på et asylcenter eller på et botilbud/krisecenter. Derudover vil hun kunne få de tilbud, som er omfattet af regeringens handlingsplan.

Sundhedsrettigheder: Kvinden har ret til akut behandling i tilfælde af pludseligt opstået sygdom og fødsel eller forværring af kronisk sygdom.

3. Kvinde fra tredjeland, lovligt indrejst med lovligt opholdsgrundlag, f.eks. turistvisum eller au-pair opholdstilladelse

Turistvisum

For at kunne opnå visum til Danmark skal kvinden kunne dokumentere, at hun har tilstrækkelige økonomiske midler til ophold og hjemrejse. Visum udstedes for 3 måneder men kan under særlige omstændigheder forlænges med yderligere 3 måneder. Visum giver ret til ophold i Danmark men ikke til at arbejde. Hvis kvinden prostituerer sig, vil hun kunne blive udvist.

Sociale ydelser: Kvinden forventes at kunne forsørge sig selv. Har hun mistet sine penge og flybillet ved eksempelvis et røveri, er hun dog berettiget til akut hjælp.

Sundhedsrettigheder:

En udlænding på turistvisum skal selv betale sundhedsydelser og behandling. Der stilles normalt krav om rejsesygeforsikring..

De opgaver, *en au pair-person* varetager hos værtsfamilien, betragtes ikke som et arbejde. Kvinden har derfor opholds- men ikke arbejdstilladelse. Værtsfamilien har pligt til, at au pair-personen bliver tilmeldt folkeregister og sygesikring, hvorved hun opnår ret til ydelser efter sundhedsloven, behandling hos praktiserende læge etc., og til sygehusbehandling.

4. Asylsøgende kvinde

En udlænding kan både ved indrejse eller senere søge om asyl. Anerkendes hun som asylansøger i Danmark, vil hun normalt blive placeret i et asylcenter under sagens behandling.

Sociale ydelser og sundhedsrettigheder: En asylansøger får dækket udgifterne til sit ophold af Udlændingesservice. Det dækker over kontante ydelser, indkvartering på et asylcenter, nødvendig sundhedsbehandling samt undervisning og aktivering.

5. Kvinde fra EU/EØS land

Alle EU-borgere og deres eventuelle familiemedlemmer kan frit indrejse i Danmark og opholde sig her i op til 3 måneder f.eks. i forbindelse med ferie og familiebesøg. Er den pågældende arbejdssøgende, kan opholdet forlænges til i alt 6 måneder. Det forudsættes, at den pågældende kan forsørge sig selv.

Efter ansøgning kan der udstedes et registreringsbevis eller opholdskort som dokumentation for, at kvinden

- Er arbejdstager eller søger arbejde
- Har påbegyndt eller vil påbegynde selvstændig erhvervsvirksomhed
- Er studerende
- Råder over midler, så vedkommende ikke falder det offentlige til byrde
- Er ophørt med arbejde eller egen virksomhed
- Familiemedlemmer til ovennævnte

Prostitution giver ikke adgang til arbejdstilladelse eller registreringsbevis. Men har kvinden 'tilstrækkelige midler' kan hun få udstedt et registreringsbevis, uanset hun er i prostitution.

Sociale ydelser: De fleste kvinder i prostitution, som er EU-borgere, kommer til Danmark på kortere ophold eller som førstegangsarbejdssøgende. Hvis kvinden ikke kan forsørge sig selv, har hun som udgangspunkt ikke ret til ophold og kan blive hjemsendt.

Sundhedsrettigheder:

En EU- borger, der opholder sig midlertidigt i Danmark, har ret til sygehjælp under opholdet. Behovet skal være opstået, mens kvinden er i Danmark. Kvinden kan både få behandling på et sygehus eller hos en praktiserende læge, jf. det særlige (blå) EU-sygesikringsbevis.

6. Kvinde med opholdstilladelse på grund af ægteskab eller familiesammenføring.

En udenlandsk kvinde fra et tredjeland kan opnå opholdstilladelse på grundlag af ægteskab med en dansk mand eller familiesammenføring med en mand, der har opholdstilladelse her. Det forudsættes, at alle udlændingelovens betingelser, herunder forsørgelseskravet, er opfyldt.

For at opnå selvstændig opholdstilladelse efter familiesammenføring på grundlag af ægteskab, skal en kvinde fra et 3. land, have ophold i 7 år i Danmark. Undtaget herfra er dog, hvis kvinden er udsat for

grov fysisk og/eller psykisk vold. I sådanne tilfælde har Udlændingesservice mulighed for at give selvstændig forlængelse af opholdstilladelse.

Sociale ydelser: For at få opholdstilladelse og dermed lovligt ophold i Danmark, skal betingelserne i Udlændingeloven (forsørgelse og økonomisk sikkerhed) være opfyldt.

Hvis kvinden (og den hun er familiesammenført med) har opfyldt disse betingelser og kvinden opholder sig lovligt i Danmark, har hun ret til hjælp efter aktivloven og integrationsloven (kontanthjælp eller starthjælp), hvis hun opfylder betingelserne i de to love.

Sundhedsrettigheder: Hvis en kvinde opholder sig lovligt i Danmark og har bopæl her, har hun ret til sundhedsydelser og hospitalsbehandling.

7. Kvinde, der er statsborger i et nordisk land

Nordiske statsborgere kan uden særlig tilladelse indrejse, opholde sig og arbejde i Danmark. En nordisk statsborger vil næppe kunne udvises eller udsendes på grundlag af prostitution.

Sociale ydelser: Nordiske statsborgere har ret til ydelser efter Aktivloven. Hjemsendelsesmuligheden er stærkt begrænset.

Sundhedsrettigheder: En nordisk kvinde, der opholder sig midlertidigt i Danmark har ret til sygehjælp på lige fod med EU/EØS borgere, men har dog også ret til hjemtransport, hvis hun er sygeforsikret i hjemlandet. Er kvinden registreret i folkeregisteret (har bopæl) i Danmark, har hun adgang til sundhedsydelser på lige fod med danske statsborgere.

Grupperinger indenfor migrantprostitution

Som nævnt vurderes knap halvdelen af de prostituerede i Danmark at have migrantbaggrund. Så vidt vides, er det langt overvejende kvinder. Kvinderne vurderes generelt at være meget mobile, de flytter både indenfor og på tværs af Danmarks grænser. Erfaringer fra Norge peger på, at kvinderne i en vis grad samles med andre fra samme etniske gruppe, men at der ikke opstår netværk på tværs af grupperne. (Skilbrei).

Prostituerede fra Thailand

I mange år er den største gruppe af udenlandske prostituerede i Danmark kommet fra Sydøstasien, især fra de fattige områder i Thailand. De første Thailandske prostituerede kom til Vesteuropa i 1970'erne. Det samlede antal er estimeret til at ligge på ca. 500. Det er langt overvejende kvinder, der prostituerer sig, men også transseksuelle eller homoseksuelle mænd. Hvor mange der findes er dog ukendt, men antallet formodes at være beskedent. De thailandske prostituerede er kommet til Danmark helt eller delvist på eget initiativ i håb om at kunne forsørge familiemedlemmer i Thailand. Mange får adgang til det danske samfund via ægteskab.

I hovedstadsområdet møder socialarbejderne en del thailandske kvinder, der har bopæl i Sverige. Kvinderne har typisk forsørgelsesforpligtigelser overfor deres børn og øvrige familie i Thailand. Nogle har prostitutionserfaringer fra hjemlandet.

Som et nyt fænomen har Kompetencecenter Prostitution mødt thailandske kvinder, der befinder sig illegalt i landet og som kan være ofre for menneskehandel. Om det skyldes en stigning, eller mere er et udtryk for, at centret har fået nye arbejdsopgaver og dermed større fokus på fænomenet er uvist.

Norske erfaringer peger på, at de thailandske kvinder ikke kommer til Norge for at sælge seksuelle ydelser, og at det ofte tager mange år, før de debuterer. Deres prostitutionsdebut kan bl.a. skyldes, at de har behov for at supplere deres ordinære indtægt på grund af arbejdsløshed, skilsmisse eller pengespil. Et billede Kompetencecenter Prostitution genkender i Danmark.

I storbyerne foregår prostitutionen typisk på massageklinikker, hvor der er tilknyttet flere thailandske kvinder, hvorimod de i provinsen ofte prostituerer sig fra deres bolig. Derudover kan man møde thailandske kvinder, der prostituerer sig på barer og kasinoer. Antallet er ukendt.

De store massageklinikker udgør ofte et socialt rum for thailandske kvinder (i og udenfor prostitution), der her mødes om fælles måltider og thailandske tv-programmer. Spil om penge, både kortspil og kasinobesøg, er udbredt blandt nogle thailandske migranter, og det sker, at nogle kvinder spiller om så store beløb, at de er nødt til at supplere deres lønindtægt med prostitution. Fænomenet er navnlig udbredt i København. I provinsen finder man typisk massageklinikker med én eller to thailandske kvinder.

I nogle tilfælde får kvinderne familiesammenført deres børn. Forinden har disse typisk boet en årrække hos familien i Thailand og primært haft telefonisk kontakt med deres mor. Genforening efter flere års adskillelse og i en fremmed kultur kan være vanskelig for begge parter.

Kvinderne, også de, der er gift med danske mænd, er ofte marginaliserede og deres kendskab til det danske sociale, juridiske og sundhedsmæssige system er typisk dårligt ligesom deres danskundskaber. Dertil kommer, at en del har mistillid til det offentlige system. Det betyder blandt andet, at de har vanskeligt ved at håndtere betaling af moms og skat af deres prostitutionsindtægt samt udnytte de sociale tilbud, der findes. Kvinderne er typisk en del af det thailandske migrantfællesskab i Danmark. Det er også herfra, de ofte har modtaget hjælp til at komme til Danmark samt introduktion til prostitutionsmiljøet.

Opholdgrundlaget i Danmark hviler typisk på ægteskab med en dansk mand. Ægteskab er således en udbredt strategi blandt thailandske kvinder for at erhverve sig opholdstilladelse. Manden kan være én, de har mødt i Thailand, eller én, de møder i den første tid, de opholder sig i Danmark. For nogle er der tale om et proforma ægteskab, mens det for andre er mere komplekst. Det kan give problemer i ægteskabet, at kvinderne er forpligtiget til at sende penge hjem til familien i Thailand, og en del kvinder udsættes for vold i deres ægteskab, hvilket for nogle har ført til ophold på et krisecenter.

Den danske lovgivning, der kræver at et ægteskab varer minimum 7 år, hvis den udenlandske ægtefælle skal kunne opretholde sin opholdstilladelse efter skilsmisse, udgør en særlig problematik for disse kvinder. Lovgivningen åbner op for dispensation, hvis man har været udsat for vold fra ægtefælles side, men ikke alle kvinder formodes at have kendskab til dette.

Uanset, de thailandske prostituerede typisk har dansk statsborgerskab eller opholdstilladelse, udnytter de ikke altid deres muligheder, f.eks. ifbm. en skilsmisse. I den situation er der nogle, der begynder at prostituere sig, idet de ser dette som en løsningsstrategi på deres forsørgelsesproblem. Den manglende udnyttelse af rettigheder skyldes et generelt ringe kendskab til deres muligheder i Danmark.

De Thailandske massageklinikker i København

I en opgørelse fra Kompetencecenter Prostitution medio 2009 er antallet af thailandske klinikker i Københavns politikreds opgjort til 84. Heraf er 16 beliggende i området Vesterbro/ Sydvest, 12 på Østerbro og 11 i City.

En del af kvinderne har en ringe bolig eller står helt uden. Derfor bor nogle på massageklinikken eller hos mænd mod betaling i form af sex eller penge. Det thailandske prostitutionsmiljø i København beskrives som 'råt og brutalt', karakteriseret ved vold, gæld og narkotika (bl.a. i form af 'lykkepiller' som de selv importerer) og som styret af bagmænd.

(Dahlin, Lisborg, Rasmussen, Spanger, Sørensen 2007, Tveit, Kompetencecenter Prostitution)

Prostituerede fra Central- og Østeuropa

Knap halvdelen af de udenlandske prostituerede kommer fra Øst- og Centraleuropa. Herunder anslås det, at de ca. 1000 prostituerede primært kommer fra de baltiske lande, Polen, Tjekkiet, Slovakiet, Ungarn og Bulgarien. Hovedparten stammer dermed fra et EU-land, hvorfor de har en række særlige rettigheder. De østeuropæiske kvinder kan findes på alle arenaer: på gaden, på massageklinikker og i escort.

Københavns politi vurderer, at der er cirka dobbelt så mange østeuropæiske gade prostituerede om sommeren. Denne sæsonvariation har ikke kunne bekræftes på indendørsarenaerne.

Norske erfaringer peger på, at mange af de østeuropæiske kvinder opholder sig en kortere periode i landet, hvor de tjener så meget som muligt ved at prostituere sig. Nogle etablerer sig efter nogle år permanent, men de fleste pendler til og fra det norske prostitutionsmarked. Mange har svære økonomiske vilkår i hjemlandet, og nogle har sociale problemer og vanskelige livsvilkår. Det betyder nødvendigvis ikke, at de ikke har mulighed for at tjene tilstrækkeligt til at klare sig i hjemlandet, men prostitution i udlandet giver dem nogle muligheder, der ellers ikke var tilgængelige. Det er vigtigt at pointere, at en stor del af disse kvinder lever et normalt liv i hjemlandet, hvor de typisk har forsørgerforpligtigelser overfor deres børn.

Samme pendlermønster ses blandt de østeuropæiske kvinder, der prostituerer sig på danske massageklinikker. Kompetencecenter Prostitution erfarer, at en del kvinder indgår i 14-dages turnusordninger. Mens de er i Danmark, opholder de sig hele døgnet på klinikken med henblik på at maksimere deres indtjening. Denne pendling kan forklares ved, at de typisk har familiemæssige forpligtigelser i hjemlandet.

Kompetencecenter Prostitution vurderer, at der er et tæt netværk mellem de østeuropæiske kvinder, der har opbygget et særligt miljø i Danmark. Kvinderne hjælper ofte veninder fra hjemlandet til Danmark.

Københavns politi vurderer, at mange østeuropæiske gade prostituerede styres af voldelige bagmænd. Omvendt peger norske erfaringer på, at det langt fra er alle prostituerede, der føler sig udnyttet af deres 'bagmænd'. Tværtimod finder kvinderne det rimeligt at honorere disse, da de ellers ikke ville have haft mulighed for at tjene penge ved prostitution i udlandet. Noget tyder på, at kvinderne både opfatter bagmændene som et pres og som hjælpere.

Kompetencecenter Prostitution team Vest har mødt flere østeuropæiske kvinder fra EU-lande, der er kommet til Danmark som turister, hvorefter de påbegynder prostitution. Efterfølgende henvender de sig til Kompetencecenter Prostitution for at få hjælp til at blive registreret hos Skat, og søge om et registreringsbevis, der giver dem en række rettigheder i Danmark; bl.a. sygesikringsbevis og adgang til sprogundervisning. Det er kvindernes håb, at de herefter kan blive ansat på det ordinære arbejdsmarked. Udover de rettigheder, der er forbundet med et registreringsbevis, gør det også kvinderne mindre udsatte for at blive udnyttet af bagmænd.

(Carlsen, Kompetencecenter Prostitution, Tveit)

Prostituerede fra Afrika

Der findes en gruppe prostituerede i Danmark, der kommer fra Afrika. Det samlede antal formodes at ligger på ca. 500 om året. Det skønnes, at den største gruppe kommer fra Nigeria. Deres migration er begrundet i egen og familiens fattigdom i et samfund uden sikkerhed og fremtidsudsigter. Ofte ligger der en familiebeslutning bag deres migration, der betragtes som en investering for hele familien.

De afrikanske kvinder prostituerer sig på gaden samt i escort og barer. Derimod møder Kompetencecenter Prostitution dem sjældent på massageklinikker.

For at kunne rejse til Europa er kvinderne typisk afhængige af hjælp fra andre. Nogle har derved oparbejdet en gæld, som de kun kan indfri, hvis de går ind i prostitution. Et andet forhold, der kan virke fastholdende i prostitution, er, hvis kvinderne har indgået en aftale med menneskesmuglerne, beseglet med et voodoo-ritual. Kompetencecenter Prostitution hører sjældent kvinderne fortælle om sådanne ritualer. Om det skyldes, fænomenet ikke er særlig udbredt eller et resultat af, at medarbejderne ikke spørger specifikt ind til dette, er dog uvist. Derimod fortæller kvinder fra Nigeria ofte at de ikke har mulighed for at rejse hjem. At kvinderne ikke oplever en tilbagevending til Nigeria som en reel mulighed kan skyldes forskellige forhold. Dels landets generelle fattigdom og kvinders udsatte stilling. Dels familie og øvrige netværks forventninger til dem om økonomisk støtte. Endelig kan de, såfremt de har gæld, føle sig truede af bagmænd. Derudover betragter de et ophold i Danmark og EU som en mulighed for at forsørge deres familie i hjemlandet. (Kompetencecenter Prostitution)

Norske erfaringer peger på, at mange af de nigerianske prostituerede tidligere har haft ophold i Italien eller Spanien, og har Schengen-visum¹⁴. Efter at have opholdt sig illegalt i et andet EU-land i en periode, har de opnået lovligt opholdstilladelse via forskellige ordninger. De har ofte oparbejdet tætte bånd til Italien eller Spanien og pendler frem og tilbage til Norge. Kompetencecenter Prostitution har lignende erfaringer fra Danmark.

(Holm, Kompetencecenter Prostitution, Skilbrei)

¹⁴ Der er dog også en mindre andel, der har opholdstilladelse i Tyskland.

Prostituerede fra Latinamerika

Både politiet og Kompetencecenter Prostitution oplever, at der kommer flere og flere prostituerede fra Latinamerika. Det samlede antal er dog ukendt. Kvinderne har typisk et turistvisum eller slet intet visum. De Latinamerikanske kvinder prostituerer sig på bordeller og i escort men sjældent på gaden.

En del af kvinderne kommer til Danmark via Spanien, som de kan rejse til uden visum. Det skyldes, at mange latinamerikanske lande tidligere var spanske kolonier. Spaniens forholdsvis lempelige regler for at opnå opholdstilladelse gør det efterfølgende muligt for dem at komme til Danmark. Andre rejser direkte til Danmark. Det kræver ikke visum at indrejse til Danmark fra Brasilien.

(Kompetencecenter Prostitution, Reggelsen)

Tilbud til prostituerede

Der findes flere aktører, der har til formål, at hjælpe prostituerede. Nedenfor gengives kort hver enkelt aktør; dets formål, målgruppe, tilbud samt organisering.

Statslige og kommunale organisationer

Center mod Menneskehandel

Formål: Center mod menneskehandel (CMM) varetager den sociale dimension i regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2007 – 2010. Centret har som opgave at forbedre den sociale indsats for ofre for menneskehandel, koordinere samarbejdet mellem de sociale organisationer og andre myndigheder samt opsamle og formidle viden om området.

Målgruppe: Mennesker der har været udsat for menneskehandel. Mennesker kan handles til en række forskellige sektorer; herunder prostitution.

Aktiviteter: CMM er ansvarlig for en række aktiviteter.:

- Identifikation af ofre for menneskehandel gennem opsøgende arbejde
- Sundhedstilbud der kan virke skadesreducerende, både lægebehandling, psykologbehandling og tandlægebehandling.
- Juridisk hjælp, inklusiv viden om rettigheder, muligheder og støtte ved politiaktioner
- Kortere kompetencegivende kurser
- Op til 100 dages ophold i et krise eller beskyttelsescenter
- Forberedt hjemsendelse til voksne ofre for menneskehandel i samarbejde med organisationer i hjemlandet, inklusiv informationer om mulighederne i hjemlandet, udfærdigelse af rejsepapirer, evt. ledsagelse på rejsen, modtagelse af en organisation/NGO i hjemlandet, hjælp til ophold, behandling og igangsættelse af alternativ forsørgelse.

Organisering: CMM er en del af Servicestyrelsen. De konkrete aktiviteter udføres af en række leverandører; herunder Kompetencecenter Prostitution, Pro Vest, Reden International samt Røde Kors. (www.centermodmenneskehandel.dk)

Kompetencecenter Prostitution

Kompetencecenter Prostitution, der blev oprettet som en del af regeringens handleplan 'Et andet liv', har en lang række opgaver. Her fokuseres alene på indsatsen rettet mod enkeltpersoner, der prostituerer

sig. Kompetencecenter Prostitution har som leverandør til CMM fået udvidet sine oprindelige arbejdsopgaver til også at dække handlede kvinder og mænd i prostitution.

Formål: Skadesreducerende og rådgivende arbejde blandt prostituerede samt hjælp til prostitutionsophør.

Målgruppe: Nuværende og tidligere prostituerede. Den primære målgruppe er kvinder i prostitution. Også prostituerede med misbrugsproblematik er en del af Kompetencecenter Prostitutions målgruppe. Dog er indsatsen afgrænset til de problemstillinger, der omfatter prostitution og ikke selve stofmisbruget. Prostituerede udsat for menneskehandel hører ikke ind under Kompetencecenter Prostitution, sådan som det er beskrevet i den oprindelige projektbeskrivelse, men er som nævnt ovenfor senere kommet til.

Gruppen af udenlandske prostituerede, der ikke har ret til sociale og sundmæssige ydelser i Danmark og som ikke har været udsat for menneskehandel, er ikke nævnt i handleplanen 'Et andet liv'. Formentlig fordi man på daværende tidspunkt ikke var opmærksom på denne gruppe. Kompetencecenter Prostitutions forpligtigelser i forhold til disse prostituerede er derfor ikke entydig.

Aktiviteter: Opsøgende arbejde primært rettet mod massageklinikker. Telefon- og internetrådgivning. Brobygning mellem den prostituerede og sociale- og andre myndigheder. Administration af psykologpulje for nuværende og tidligere prostituerede. Derudover varetages opgaver for CMM.

Organisering: Kompetencecenter Prostitution er en del af Servicestyrelsen. Centret er blevet permanentgjort på finansloven. Derudover er Kompetencecenter Prostitution leverandør til CMM.

Københavns kommune

Formål: Sammenhængende indsats mod borgere i prostitution

Målgruppe: Prostituerede der bor i Københavns kommune og som er berettiget til hjælp efter service- og aktivloven.

Aktiviteter: Med den såkaldte Exit-plan vil kommunen sikre en helhedsorienteret indsats til borgere i prostitution. Indsatsen består i tre konkrete tiltag:

1. Mulighed for anonym indgang til jobcentre, socialcentre og rådgivningscentre.
2. Udpegning af brobyggere blandt centrenes medarbejdere. Brobyggerne skal bl.a. koordinere de myndighedsorienterede opgaver i forhold til den prostituerede samt sørge for, at den prostitueredes ønsker og behov tilgodeses.
- 3 Brobygning mellem prostituerede med thailandsk baggrund og socialcenter: Opsøgende arbejde på thaimassageklinikker, rådgivning om sikker prostitutionsadfærd, kontakt til sundhedstilbud, sprogskole m.m.
4. Tæt samarbejde med Kompetencecenter Prostitution. (Københavns kommune, 2008)

Organisering: Københavns kommune

Mødestedet

Formål: At skabe kontakt til udenlandske kvinder i prostitution med henblik på opsporing af ofre for menneskehandel, samt give adgang til social, juridisk og sundhedsmæssig hjælp. Derudover fungerer Mødestedet som et værested.

Målgruppe: Udenlandske kvinder som er eller har været i prostitution; herunder kvinder som er eller har været handlet til prostitution.

Aktiviteter: Mødestedet tilbyder gratis og anonym støtte og vejledning om sociale, økonomiske og juridiske problemer. Mødestedet har en sundhedsklinik, der er bemandet med kvindelige læger og sygeplejersker. Der er et IT-rum, som kvinderne frit kan benytte, ligesom der tilbydes undervisning i engelsk og i brug af computere.

Kontakt, etableret i Mødestedet, kan følges op med forskellige typer støtte; fortsat anonymt.

Organisering: Mødestedet finansieres af Center mod Menneskehandel Det drives i et partnerskab mellem Reden International og Kompetencecenter Prostitution.. (www.centermodmenneskehandel.dk)

NGO'er

Rederne

Formål: Forebyggelse og reduktion af de skader, som brugerne kan pådrage sig gennem en tilværelse med prostitution og stofmisbrug.

Målgruppe: Kvinder med sociale problemer, der prostituerer sig; bl.a. på gaden. Mange har et stofmisbrug.

Reden i København er tidligere blevet benyttet af udenlandske kvinder, men har nu afgrænset deres brugergruppe til fortrinsvis danske prostituerede med en misbrugsproblematik. Under forudsætning af, at de ikke står i en akut nødsituation, henvises kvinderne til andre tilbud; herunder Mødestedet.

Aktiviteter: Udover omsorg (overnatning, bad, mad o.l.) tilbyder Rederne rådgivning og vejledning samt brobygning mellem kvinderne og relevante samarbejdspartnere. I tilknytning til Reden i Odense er der etableret et botilbud, hvor kvinderne kan få hjælp til at forbedre deres livssituation. Reden i København tilbyder et gruppeforløb (Svanerne) for kvinder, der ønsker at forlade – eller som har forladt prostitution og nu søger hjælp til at komme videre i livet.

Organisering: Rederne er en selvejende organisation under KFUK's sociale arbejde. Der er være- og rådgivningscentre i hhv. København, Århus og Odense. Rederne modtager midler via satspuljen. (ww.reden.dk)

Reden International

Formål: Reden International er en organisation til bekæmpelse af kvindehandel .

Målgruppe: Udenlandske handlede kvinder i prostitution.

Aktiviteter: Reden International (RI) udfører opsøgende socialt arbejde på gaden, driver et krisecenter og beskyttelsestilbud for ofre for kvindehandel samt, i samarbejde med Kompetencecenter Prostitution, et mødested. (se ovenfor). Reden International tilbyder bl.a. kvinderne samtaler, rådgivning, juridisk og psykologisk hjælp samt forberedt hjemsendelse.

Organisering: Reden International er en del af KFUM's sociale arbejde. RI er leverandør til CMM og driver bl.a. et krisecenter for ofre for menneskehandel. (www.kvindehandel.dk)

Pro Vest

Formål: Pro vest er et anonymt rådgivnings- og sundhedstilbud til udenlandske kvinder med prostitutionserfaringer, herunder kvinder, som er handlet til prostitution.

Målgruppe: Udenlandske kvinder med prostitutionserfaringer, herunder kvinder som er handlet til prostitution. Pro Vest afgrænser sig geografisk til Region Syddanmark..

Tilbud: Rådgivning via opsøgende arbejde på massageklinikker og i andre væsentlige prostitutionsmiljøer. I Pro Vests 'Drop ind center' i Fredericia er der adgang til at konsultere en læge, mulighed for rådgivning om rettigheder og muligheder samt adgang til Internet og andre informations kilder.

Organisering: Pro Vest er en selvejende organisation, der arbejder under regeringens handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel. Pro Vest er leverandør til CMM. Derudover løser Pro Vest opgaver under handleplanen 'Et andet liv'.
(www.provest.dk)

Private initiativer

Christians Venner

Formål Christians Venner har til formål at hjælpe mennesker, som er ofre for menneskehandel

Målgruppe: Mennesker som er ofre for menneskehandel

Tilbud: Christians Venner driver et opholdssted (safehouse), hvor kvinderne tilbydes ly, varme, hjælp og forståelse

Organisering: Christians Venner er en forening, der modtager midler fra private samt fra erhvervslivet. Der er et tæt samarbejde med Safe and Alive. (www.christiansvenner.dk)

Hope Now

Formål: Hope Now hjælper handlede og udenlandske prostituerede til forbedring af deres forhold - både mens de opholder sig i Danmark og efter tilbagevending til hjemlandet.

Målgruppe: Hope Now beskæftiger sig med udenlandske kvinder i prostitution og ofre for kvindehandel. Kvinderne kommer hovedsageligt fra Afrika; primært Nigeria.

Tilbud: Hope Now foretager opsøgende arbejde på gade og i asylcentre og tilbyder social og terapeutisk hjælp. Derudover arbejder Hope Now på at styrke viden om menneskehandel via oplysningskampagner, undervisning m.v.

Organisering: Hope Now er en privat forening, der bygger sit arbejde på frivillige kræfter samt private bidrag og donationer. Desuden modtager de midler fra CMM. ([www. Hopenow.dk](http://www.Hopenow.dk))

Safe and Alive

Formål: Det er fondens primære mål at indsamle midler der kan finansiere og understøtte arbejdet med at beskytte ofre for menneskehandel og give den mulighed for en tilværelse uden for tvangsprostitution.

Målgruppe: Målgruppen for donationer fra fondens midler er meningsdannere, organisationer eller enkeltpersoner, der arbejder for at bekæmpe sexslaveri, tvangsprostitution og menneskehandel.

Aktiviteter: Fødselshjælper for et Safe House for handlede kvinder. Desuden fundraising og møder med meningsdanner og lovgivere.

Organisering. Safe and Alive er en privat fond. (www.safe-and-alive.dk)

Sundhedsmæssige tilbud

Danmark har tradition for at koble sociale og sundmæssige tilbud til prostituerede tæt sammen. Her skal kort oplistes de sundhedsmæssige tilbud, der særligt er målrettet prostituerede.

Veneriaklinikken på Bispebjerg Hospital tilbyder alle gratis og anonym kontrol for blandt andet kønssygdomme. For at lette prostitueredes og andre i en udsat situations adgang til undersøgelse, har Bispebjerg hospital oprettet en særlig VIP-ordning.

Derudover indeholder flere af de sociale tilbud også et sundhedsmæssigt element. Såvel Mødestedet som Pro Vest har en sundhedsklinik tilknyttet deres opholdssteder. Kompetencecenter Prostitution tilbyder rådgivning om sikker prostitutionsadfærd samt brobygning mellem de prostituerede og sygehuse samt psykologbehandling. Hope Now tilbyder kvinderne læge- og tandlægehjælp. De mennesker, der falder ind under CMMs målgruppe, kan få tilbudt læge- og tandlægehjælp samt psykologbistand. Derudover er et mobilt sundhedstilbud for migrant prostituerede, der holder til i Jylland, under etablering.

I 1. halvdel af 2009 blev Pro Vests sundhedsklinik benyttet af 55 kvinder. Primært fra Nigeria (18 kvinder), Rumænien (12 kvinder) samt Thailand (7 kvinder). De øvrige besøg fordeler sig mellem kvinder fra Danmark, Holland, Letland, Litauen, Polen, Slovakiet og Spanien. (Pro Vest 2009)

Alle, der opholder sig i Danmark, har ret til akut behandling. Abort betragtes ikke som akut. Kvinder, der kan sandsynliggøre, at de er ofre for menneskehandel, kan få foretaget abort finansieret af CMM. I 1. halvdel af 2009 benyttede 15 kvinder sig af dette tilbud, heraf 11 fra Nigeria og 3 fra Rumænien.

Konklusion

Migrantprostituere opholder sig i Danmark på meget forskellige grundlag og med forskellige rettigheder. Og de sociale aktører kender ikke altid dette. Knap 20 % af alle prostituerede i Danmark kommer fra et EU-land. Hovedparten pendler mellem Danmark og hjemlandet. Som udgangspunkt forventes gruppen at kunne klare sig selv, dog undtaget visse former for sygebehandling.

Det kan være vanskeligt for de sociale aktører at afgøre hvilke sociale og sundhedsmæssige tilbud, den enkelte migrantprostituere er berettiget til. Navnlig når de møder kvinder fra et andet EU-land, der frivilligt og på eget initiativ kortvarigt opholder sig i Danmark samt kvinder, som tidligere har været udsat for handel, men som nu frivilligt har valgt at prostituere sig i Danmark, og som har opholdstilladelse i et andet EU-land.

For at sikre, at ofre for kvindehandel får adgang til en række sociale og sundhedsmæssige tilbud er disse åbne for alle migrantprostituere. Uanset deres retsmæssige status.

Thailandske prostituerede har behov for en særlig tilrettelagt indsats

Prostituere fra Thailand udgør en stor gruppe blandt samtlige prostituerede i Danmark. De befinder sig ofte i en særlig udsat position, og udnytter kun i begrænset omfang deres rettigheder. Kompetencecenter Prostitution udfører opsøgende arbejde på de thailandske klinikker og i københavnsområdet har man etableret et fast samarbejde med en tolk. Kun Socialcenter København har en indsats, der specifikt er målrettet denne gruppe.

Litteratur

- Carlsen, Signe Rugholt. *Gaderapport: Danmark forsømmer udenlandske prostituerede*. Information 4.juli 2009.
- Center mod Menneskehandel. Notat af 8.9.2009
- Dahlin, Ulrik. 'Dem, som aldrig ser dagens lys'. Information. 25.8.2007
- 'Et andet liv'. Regeringens forslag til en helhedsorienteret indsats på prostitutionsområdet. 2005.
- Holm, Maibrit Gamborg *Migrantsexarbejde – trafficking. En brugbar analytisk ramme eller en misvisende distiktion?*
- Kvinden & samfundet*. 125. årgang. Dansk kvindesamfund 2009.
- Københavns Kommune (2007) *Redegørelse om prostitution i København*.
- Københavns kommune. (2008) *Handleplan til indsats på prostitutionsområdet*.
- Lisborg, Anders *Fra moderne slaver til modige entreprenører – Om prostitutionsrelateret migration fra Thailand til Danmark*. I Kvinder, køn og forskning. 10. årgang nr. 3
- Paaske, Claus *Organiseret jagt på bagmænd giver gevinst*. Politiken 19.7.2009
- Pawlik, Annelise (2007) *Barrierer i forbindelse med hjemsendelse af udenlandske prostituerede*. Servicestyrelsen. Internt notat.
- Pro Vest, *statusnotat: 1.1.-30.6.09*
- Prosentret. Året 2007. Oslo kommune.
- Prosentret. Året 2008. Oslo kommune.
- Rasmussen, Nell (2007) *Prostitution i Danmark*. Servicestyrelsen
- Reden International. *Det halvårslige statusnotat til CMM – perioden 01.01.09-30.06.09*
- Regeringens *Handlingsplan til bekæmpelse af menneskehandel 2007-2010*. Statusrapport for 2007/2008.
- Reggelsen, Kasper, René Løkkegaard Jepsen & Elisabeth A. Haslund *Latinamerikanske prostituerede til Danmark*. Berlingske Tidende 30.8.2009
- Rigspolitiet: *Politiets indsats mod prostitutions bagmænd i 2008*. 17. marts 2009
- Skilbrei, May-Len & Anette Brunovskis (2006) *Afrikanske drømmer på europeiske gater. Nigerianske kvinder i prostitusjon i Norge*. FAFO
- SkilBrei, May-Len & Irina Polyakova (2006) "My life is too short; I want to live now" *Kvinner fra Øst-Europa forteller om veien til og livet i prostitusjon i Norge*. Institutt for kriminologi og rettsociologi, Universitetet i Oslo
- Spanger, Marlene *Mellem anonymitet og synlighed. Om sorte kvinders transnationale prostitution i Danmark*. I Kvinder køn og forskning, 10. årgang nr. 3.
- Spanger, Marlene (2006) *Thailandske migranternes salg af seksuelle ydelser*. Ligestillingsafdelingen.
- Sørensen, Mogens Holm (2007) *Brobygning mellem thailandske prostituerede og Socialcenter Vesterbro/Kgs. Enghave*. Styrelsen for Specialrådgivning og Social Service.
- Sørensen, Mogens Holm (2009) *Prostitutionens omfang og former*. Servicestyrelsen TAMPEP 8, WP4 Mapping, 26 June 2009
- Tveit, Marianne og May-Len Skilbrei (2008) *Mangfoldig marked. Prostitusjonens omfang, innhold og organisering*. Fafo

Hjemmesider:

www.centermodmenneskehandel.dk

www.christiansvenner.dk

www.hopenow.dk

www.kcprostitution.dk

www.kvindehandel.dk

www.provest.dk

www.reden.dk

www.safe-and-alive.dk

